

TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş.
1 OCAK – 30 EYLÜL 2022 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU

1. Genel Bilgiler

Şirketin Merkez Adresi

Şirket Türkiye’de kayıtlı olup, iletişim bilgileri aşağıda sunulmuştur.

İçmeler Mahallesi D-100 Karayolu Cad. No:44/A 34947, Tuzla/İstanbul/Türkiye

Telefon	: +90 (850) 206 50 50
Fax	: +90 (850) 206 40 40
Elektronik tebligat adresi	: scmuhasabe@sisecam.com
Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi	: sisecam@hs03.kep.tr
Elektronik posta adresi	: infosisecam@sisecam.com
Ulusal elektronik tebligat (UET) adresi	: 25999-48162-55656
İnternet adresi	: http://www.sisecam.com.tr
Adres Kodu	: 3640907410

Şirket’in Ticaret Sicil Bilgileri

Kayıtlı olduğu sicil	: İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu
Sicil No	: 21599
Mersis No	: 0-8150-0344-7300016
Nace Kodu	: 70.10.01 asıl ve ilave olarak 23.11.01, 23.13.01, 20.13.07, 35.11.19 ve 74.10.02
Tüzel kişi kimlik kodu (LEI)	: 789000KWOK751Q6R8875
Vergi Dairesi	: Büyük Mükellefler Vergi Dairesi
Vergi No	: 8150034473

2. Grubun Faaliyet Gösterdiği Sektör

Türkiye’nin en büyük özel ticari bankaları arasında yer alan Türkiye İş Bankası A.Ş. tarafından 86 yıl önce Türkiye’de kurulan Şirket’in hisseleri Borsa İstanbul AŞ’de (BİAŞ) 1986 yılından beri işlem görmektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bilanço tarihi itibarıyla Şirket’te doğrudan %51,06’lık paya sahip olup, yönetimde kontrolü elinde bulundurmaktadır.

Şişecam Grubu ana faaliyet alanları cam ve kimyasal üretimi olan bir sanayi grubudur. Grup, mimari camlar, otomotiv camları, cam ev eşyası, cam ambalaj ve cam elyafı gibi camın tüm temel alanları ile soda ve krom bileşiklerini kapsayan iş kollarında lider konumdadır. Ayrıca ithalat ihracat geri dönüşüm ve sigorta alanında da faaliyet göstermektedir.

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Grubu (“Grup”), holding şirketi Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. (“Şirket”) ile 56 bağlı ortaklık, 1 iş ortaklığı, 2 iştirak ve 1 müşterek faaliyetten oluşmaktadır.

Kuruluşunun ardından geçen ilk dönemde önceliği ülkenin temel cam ürünleri gereksinimlerini karşılamaya veren Şişecam, ilk kez 1960’lı yıllarda “pazarımız dünyadır” ilkesi doğrultusunda dünya pazarlarına güçlü ve iddialı bir şekilde girmiştir. 1970’ten itibaren ise faaliyetlerini çeşitlendirerek

hızlı büyüme sürecine girmiş, bölgesel güç olma öncelikli vizyonu ile bir dünya şirketi olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Grup, faaliyetlerini, “Mimari Camlar”, “Otomotiv Camları”, “Cam Ev Eşyası”, “Cam Ambalaj”, Kimyasallar” ve “Diğer” hizmet faaliyet gruplarıyla yönetmektedir. Bu kapsamda Grup şirketlerin faaliyet konuları ve faaliyet grupları aşağıda sunulmuştur:

Düzcamlar Grubu

a) Mimari Camlar Grubu

Bağlı ortaklıklar/Şubeler	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.- Şişecam Düzcamlar Grubu Şubeleri (*)	Düzcamlar, oto cam ve işlenmiş cam üretimi ve satışı	Türkiye
TRSG Glass Holding B.V.	Finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
Trakya Glass Bulgaria EAD	Düzcamlar, ayna, lamine, kaplamalı camlar üret. ve satışı	Bulgaristan
Sisecam Flat Glass Italy S.R.L.	Düzcamlar ve lamine cam üretimi ve satışı	İtalya
Sisecam Flat Glass South Italy S.R.L.	Düzcamlar, kaplamalı ve lamine cam üretimi ve satışı	İtalya
Trakya Glass Rus AO	Düzcamlar ve ayna üretimi ve satışı	Rusya
Trakya Glass Rus Trading OOO	İthalat ve satış hizmetleri	Rusya
Sisecam Flat Glass India Private Limited	Düzcamlar ve ayna üretimi ve satışı	Hindistan

İştirak	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Saint Gobain Glass Egypt S.A.E.	Düzcamlar üretimi ve satışı	Mısır

b) Otomotiv Camları Grubu

Bağlı ortaklıklar	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Şişecam Otomotiv A.Ş.	Otomotiv camları üretimi ve satışı	Türkiye
Trakya Investment B.V.	Finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
Sisecam Automotive Bulgaria EAD	Oto cam ve beyaz eşya camları üretimi ve satışı	Bulgaristan
Sisecam Automotive Romania SA	Otomotiv camı üretimi ve satışı	Romanya
Sisecam Automotive Rus JSC	Otomotiv camları üretimi ve satışı	Rusya
Sisecam Automotive Rus Trading LLC	İthalat ve satış hizmetleri	Rusya
Sisecam Automotive Germany GmbH	Ticari faaliyet	Almanya
Richard Fritz Prototype+Spare Parts GmbH	Cam enkapsülasyonu üretimi ve satışı	Almanya
Sisecam Automotive Slovakia S.R.O.	Cam enkapsülasyonu üretimi, satışı ve plastik işlemesi	Slovakya
Sisecam Automotive Hungary Kft	Cam enkapsülasyonu üretimi ve satışı	Macaristan

(*) Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Düzcamlar Grubu Şubeleri aşağıdaki gibidir:

- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Düzcamlar Kırklareli Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Düzcamlar Mersin Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Düzcamlar Kocaeli İşlenmiş Camlar Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Düzcamlar Bursa Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Düzcamlar Ankara Fabrikası Şubesi

Cam Ev Eşyası Grubu

Bağlı ortaklıklar/Şubeler	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.-		
Şişecam Cam Ev Eşyası Grubu Şubeleri (*)	Cam ev eşyası otomatik ve el imalatı üretimi ve satışı	Türkiye
Paşabahçe Mağazaları A.Ş.	Cam ev eşyası perakende satışı	Türkiye
Camiş Ambalaj Sanayii A.Ş.	Kâğıt ve karton ambalaj üretimi ile satışı	Türkiye
Paşabahçe Bulgaria EAD	Cam ev eşyası otomatik üretimi ve satışı	Bulgaristan
OOO Posuda	Cam ev eşyası otomatik üretimi ve satışı	Rusya
Paşabahçe SRL	Satış ve pazarlama hizmetleri	İtalya
Paşabahçe Spain SL	Satış ve pazarlama hizmetleri	İspanya
Paşabahçe Glass GmbH	Satış ve pazarlama hizmetleri	Almanya
Paşabahçe USA Inc.	Satış ve pazarlama hizmetleri	ABD
Paşabahçe (Shanghai) Trading Co. Ltd.	Satış ve pazarlama hizmetleri	Çin
Paşabahçe Egypt Glass Manufacturing S.A.E.	Cam ev eşyası otomatik üretimi ve satışı	Mısır

(*) Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Grubu Şubeleri aşağıdaki gibidir:

- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Eskişehir Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Kırklareli Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Denizli Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Mersin Depo Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Makine Bakım İşletmesi İstanbul Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Ankara Bölge Müdürlüğü Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası İzmir Bölge Müdürlüğü Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ev Eşyası Adana Bölge Müdürlüğü Şubesi

Cam Ambalaj Grubu

Bağlı ortaklıklar/Şubeler	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.-		
Şişecam Cam Ambalaj Grubu Şubeleri (*)	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Türkiye
Şişecam Investment B.V.	İthalat, satış, finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
OOO Ruscam Management Company	Finansman ve yatırım şirketi	Rusya
OOO Ruscam Glass Packaging Holding	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Rusya
OOO Energosystems	Endüstriyel malzeme kiralaması	Rusya
CJSC Brewery Pivdenna	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Ukrayna
Merefa Glass Company Ltd.	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Ukrayna
JSC Mina	Cam ambalaj üretimi ve satışı	Gürcistan
Sisecam Glass Packaging Hungary Kft.	Her türlü cam ve cam ürünleri üretimi, işlenmesi ve şekillendirmesi	Macaristan

(*) Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ambalaj Grubu Şubeleri aşağıdaki gibidir:

- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ambalaj Mersin Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ambalaj Eskişehir Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Cam Ambalaj Yenişehir Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Mersin Depo Şubesi

Kimyasallar Grubu

a) Soda, Krom ve Diğer Kimyasallar Grubu

Bağlı ortaklıklar/Şubeler	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.- Şişecam Kimyasallar Grubu Şubeleri (*)	Soda ve krom kimyasalları üretimi ve satışı	Türkiye
Oxyvit Kimya Sanayii ve Tic. A.Ş.	Vitamin K-3 ve türevleri üreticisi	Türkiye
Sisecam Bulgaria EOOD	Soda ürünleri ticareti	Bulgaristan
Sisecam Soda Lukavac D.O.O.	Soda üretimi ve satışı	Bosna Hersek
Cromital S.p.A	Krom türevleri üretimi ve ticareti	İtalya
Sisecam Trading Co.	Ticari faaliyet	Çin
Sisecam Chemicals USA Inc.	Finansman, yatırım ve satış şirketi	ABD
Sisecam Chemicals Resources LLC	Doğal Soda Üretimi ve Satışı	ABD
Sisecam Chemicals Wyoming LLC	Doğal Soda Üretimi ve Satışı	ABD
Sisecam Resources LP	Doğal Soda Satışı	ABD
Sisecam Resources Partners LLC	Doğal Soda Satışı	ABD
Sisecam Wyoming LLC	Doğal Soda Üretimi ve Satışı	ABD
Müşterek Faaliyet	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Pacific Soda LLC	Soda ürünleri ticareti	ABD
Atlantic Soda LLC (*)	Soda ürünleri ticareti	ABD

(*) Atlantic Soda LLC ve Pacific Soda LLC şirketleri 30 Haziran 2022 tarihinde Pacific Soda LLC bünyesinde birleşmişlerdir.

İştirak	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Solvay Sisecam Holding AG	Finansman ve yatırım şirketi	Avusturya

b) Maden Grubu

Bağlı ortaklıklar/Fabrikalar	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Camiş Madencilik A.Ş.	Cam hammaddeleri üretimi ve satışı	Türkiye
Camis Egypt Mining Ltd. Co.	Kum işleme ve satış	Mısır
İş ortaklıkları	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Rudnik Krecnjaka Vijenac D.O.O.	Kireç taşı üretimi ve satışı	Bosna Hersek

c) Cam Elyaf Grubu

Bağlı ortaklıklar/Fabrikalar	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.	Cam elyafı üretimi ve satışı	Türkiye

(*) Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Kimyasallar Grubu Şubeleri aşağıdaki gibidir:

- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Deri Uygulama Laboratuvarı Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Kimyasallar Mersin Kromsan Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Kimyasallar Kojenerasyon Santrali İşletmesi Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Tuz İşletmesi Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Şişecam Kimyasallar Mersin Soda Fabrikası Şubesi
- Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Karadiken Kalker İşletmesi Şubesi

Diğer Grubu

a) Enerji Grubu

Bağlı ortaklıklar	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Şişecam Enerji A.Ş.	Doğalgaz depolama ve satışı ile elektrik ticareti	Türkiye
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik üretimi ve satışı	Türkiye

b) Geri Dönüşüm Grubu

Bağlı ortaklıklar	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş.	Ambalaj atıklarının toplanması, ayrılması, işlenmesi, geri dönüşümü ve kazanımı	Türkiye

c) Diğer Hizmetler Grubu

Bağlı ortaklıklar ülke	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu
Şişecam Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	Sigorta acenteliği	Türkiye
Şişecam Dış Ticaret A.Ş.	Grup ürünlerinin ihracatı	Türkiye
SC Glass Trading B.V.	İthalat, satış, finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
Refel S.p.A (*)	Cam üretimine yönelik döküm AZS refrakter bloğu üretimi ve satışı	İtalya

(*) 3 Şubat 2022 tarihinde satın alınmıştır.

3. Şirketin Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Şirketimizin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olup, şirketimizin ortakları arasında gerçek kişi nihai hâkim pay sahibi bulunmamaktadır.

Ortaklar	Pay Tutarı TL	Pay Oranı %
Türkiye İş Bankası A.Ş.	1.563.976.032,12	51,06
Efes Holding A.Ş.	185.093.915,32	6,04
Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.	1.410.871,90	0,05
Geri alınmış paylar(*)	101.748.623,00	3,32
Diğer	1.210.984.613,83	39,53
	3.063.214.056,17	100,00

(*) 30 Eylül 2022 tarihi itibarıyla takası tamamlanan işlemler esas alındığında, şirket sermayesinin %3,32'sine denk gelen toplam 101.749 bin TL nominal değerli pay işlem maliyetleri dahil toplam 1.541.933 bin TL bedel ödenerek geri alınmıştır.

4. Yönetim Kurulu ve Komitelerde Görev Alan Üyeler

Adı Soyadı	Görevi
Prof. Dr. Ahmet Kırman	Yönetim Kurulu Başkanı/Murahhas Üye
Hasan Cahit Çınar	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Dilek Duman	Bağımsız Üye
İzlem Erdem	Üye
Dinç Kızıldemir	Bağımsız Üye
Prof. Dr. Şener Oktik	Üye
Gül Ayşem Sargın	Bağımsız Üye
Ahu Serter	Üye
Can Yücel	Üye

İcrada görevli yönetim kurulu üyesi bulunmamaktadır.

Yönetim Kurulu üyeleri 28 Mart 2022 Tarihli Ortaklar Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda 2023 yılında yapılacak 2022 Yılı Ortaklar Olağan Genel Kurul Toplantı tarihine kadar bir (1) yıl görev yapmak üzere seçilmiş olup, söz konusu kararlar 14 Nisan 2022 tarihinde tescil edilmiş ve 15 Nisan 2021 tarihinde 10560 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde de ilan edilmiştir.

Yönetim Kurulu üyelerinin Şirketteki üyelik süreleri aşağıdaki gibidir:

Adı Soyadı	İlk Üyeliğin Onandığı Genel Kurul Tarihi	Üyeliğin En Son Onaylandığı Genel Kurul Tarihi
Prof. Dr. Ahmet Kırman	14 Nisan 2006	28 Mart 2022
Hasan Cahit Çınar	28 Mart 2022	28 Mart 2022
Can Yücel	28 Mart 2022	28 Mart 2022
İzlem Erdem	25 Mart 2015	28 Mart 2022
Ahu Serter	28 Mart 2022	28 Mart 2022
Prof. Dr. Şener Oktik	27 Mart 2020	28 Mart 2022
Dinç Kızıldemir	21 Mart 2018	28 Mart 2022
Gül Ayşem Sargın	30 Mart 2021	28 Mart 2022
Dilek Duman (*)	-	-

(*) Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 01.04.2022 tarihli toplantısında; Şirketimiz Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sn. Mehmet Cem Kozlu'nun 01.04.2022 tarihli istifası ile boşalan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine, Kurumsal Yönetim Komitesi'nin görüşü alınarak, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayınlanan Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer verilen bağımsızlık kriterlerine sahip Sn. Dilek Duman'ın, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlamak üzere atanmasına ve üyeliğinin yapılacak ilk Genel Kurul'un onayına sunulmasına karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerinin Yetki ve Sınırı

Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri Türk Ticaret Kanunu’nun ilgili maddeleri ve Şirket Esas Sözleşmesi’nin 11. maddesinde belirtilen yetkilere haizdir.

Yönetim Kurulunu Oluşturan Komiteler

Sermaye Piyasası Kurulu’nca yayımlanan Seri: II, No 17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliğ hükümleri doğrultusunda Yönetim Kurulunda oluşturulan komiteler ve komitede görev alan üyeler aşağıda sunulmuştur.

a) Denetimden Sorumlu Komite;

- Dinç Kızıldemir (Başkan)
- Gül Ayşem Sargın (Üye)

b) Kurumsal Yönetim Komitesi;

- Dinç Kızıldemir (Başkan)
- Can Yücel (Üye)
- İzlem Erdem (Üye)
- Hande Özbörçek (Üye)

Kurumsal yönetim komitesi; “Aday Gösterme Komitesi” ve “Ücret Komitesi” görevlerini de üstlenmiştir.

c) Riskin Erken Saptanması Komitesi;

- Dinç Kızıldemir (Başkan)
- Gül Ayşem Sargın (Üye)
- Prof. Dr. Şener Oktik (Üye)
- İzlem Erdem (Üye)

d) Topluluk Performans Yönetimi Komitesi;

- Prof. Dr. Ahmet Kıрман (Başkan)
- Dinç Kızıldemir

e) Sosyal Sorumluluk Komitesi;

- Prof. Dr. Ahmet Kıрман (Başkan)
- Gül Ayşem Sargın
- Prof. Dr. Şener Oktik

f) Sürdürülebilirlik Komitesi;

- Prof. Dr. Ahmet Kıрман (Başkan)
- Gül Ayşem Sargın
- Ahu Serter
- Can Yücel

Yönetim Kuruluna Bağlı Diğer Üst Düzey Yöneticiler

Adı ve Soyadı	Görevi
Özgün Çınar	Risk Yönetimi ve İç Denetim Başkanı
Başak Öge	Kurumsal Yönetim ve Uyum Koordinatörü

5.Üst Düzey Yöneticiler

Genel Müdür

Adı ve Soyadı
Mustafa Görkem Elverici

Genel Müdür Yardımcıları

Adı ve Soyadı	Görevi
Reha Akçakaya	Araştırma, Geliştirme ve Kalite Fonksiyonundan Sorumlu
Selma Öner	Tedarik Zinciri Fonksiyonundan Sorumlu
Abdullah Kılınç	Üretim Fonksiyonundan Sorumlu
Gökhan Güralp	Mali İşler Fonksiyonundan Sorumlu
Özlem Vergon	Strateji Fonksiyonundan Sorumlu
Şengül Demircan	İnsan Kaynakları Fonksiyonundan Sorumlu
Gökhan Kıpçak	Bilgi Teknolojileri Fonksiyonundan Sorumlu
Saliha Ebru Şapoğlu	Satış Fonksiyonundan Sorumlu

Genel Müdürlük Koordinatörü

Adı ve Soyadı
Nilay Şafak Sevim

6. İşletmenin Performansını Güçlendirmek İçin Uyguladığı Yatırım Politikası

Şişecam Grubu'nun ana faaliyet alanları cam ve kimyasallar üretimidir. Faaliyetlere tahsis edilen sermayeye en yüksek getiriye sağlamanın güvencesini oluşturmak üzere, Grup geçmişten beri uzmanlaşmaya özel bir önem vermektedir. Tamamlayıcı ve destekleyici niteliklerdeki diğer faaliyetlerin varlığı, ana faaliyet alanlarına odaklı öncelik yapısını değiştirmemektedir. Dahası bu tamamlayıcı/destekleyici faaliyetler, odaklanma ve konsolide kazanımları çoklaştırmamanın bir yolu olarak görünmektedir. Sahasında dünyanın sayılı üreticilerinden biri olan Şişecam bu konumunu daha yüksek değer üreten bir şekilde sürdürebilmek ve kendi liginde üst sıralara konumlanmak amacıyla uzmanlaşma, faaliyetlerin mükemmelleştirilmesi gibi yapısal unsurların yanı sıra “organik” ve “inorganik” büyümeyi önceliklendirmektedir.

Şişecam, 2000’li yıllarda küreselleşmenin ve yoğun rekabetin getirdiği fırsatlardan yararlanmak ve tehditleri savuşturmak üzere faaliyetlerini “bölgesel liderlik vizyonu” çerçevesinde yürütmeyi planlamıştır. Bu dönemde Şişecam’ın vizyoner yönelmesinin en önemli unsuru olan “hayati coğrafya”daki konumlanma bir hazırlık fırsatı yaratmıştır. Böylelikle hemen bütün kıtalarda üretici kimlikle var olmanın gerektireceği deneyim ve enerji üretilmiştir. Halen bu yaklaşım, değer üretmek koşuluyla dünyanın önemli pazarlarında üretici kimliğiyle var olma ve bu yolla daha da küresel bir içerik kazanmanın ana kaynağını oluşturmaktadır.

Şişecam, bölgesine hapsolmuş bir cam sanayinin geleceğinin olmadığına inanmaktadır. Gerçek anlamda küreselleşmenin hayati önem taşıdığını düşünmektedir. Bu doğrultuda, Grup sektöründe en önemli üreticiler arasında olma vizyonunun bir gereği olarak üretim noktalarını uluslararası çeşitliliğe dönüştürmeyi peyderpey gerçekleştirilmektedir.

Esasen Şişecam’ın bütün faaliyetleri küresel ölçekler, standartlar ve gereklerle yönetilmektedir. Grubun hem bugün hem de gelecekteki güçlü varoluşunun güvencesini oluşturan bu yaklaşım, yatırım politikalarının da temel belirleyicisidir. Sürdürülebilir büyüme ve yüksek performansa dayalı yatırım politikalarının ana unsurları şöyle özetlenebilir:

- Sermayeye en iyi getiriye sağlamak üzere, yatırımlarını uzmanlaştığı ve başarısını kanıtladığı **mevcut faaliyet alanlarına** yönlendirmek ve odaklamak,
- Rekabet gücünü kısa vadede etkin bir şekilde pekiştirmesi nedeniyle verimlilik ve maliyet tasarrufunu arttıracak yatırımları önceliklendirmek,
- Rekabet gücünü üst düzeyde tutmak üzere, daima en ileri üretim teknolojilerini kullanmak, **Ar-Ge**’ye olan odaklılığı sürdürerek yeni ürünler geliştirmek ve bu yolla faaliyetlerini daha verimli kılmak,
- Sürdürülebilir büyüme sağlamak ve ölçek ekonomilerini geliştirmek üzere, bölge genelinde **yeni üretim odakları** oluşturmak, faaliyetlerini daha da genişletmek ve yüksek pazar paylarına ulaşmak,
- **Yenilikçiliği** değer üretmenin ve gelir artışının ana eksenlerinden biri haline getirmek, küresel cam pazarında oluşan **yeni alanlarda** yüksek yeteneklerle konumlanmak için entelektüel sermaye birikimini çoğaltmak, yeni alan arayışlarında mevcut uzmanlıklarımızla olan ilişkisini öncelikle gözetmek,
- Bölgesel hakimiyeti konjonktürün getirdiği fırsatları da değerlendirerek pekiştirmek üzere **şirket satın alma, ortak girişim** ve diğer **iş birliği** olanaklarını değerlendirmek,
- Ana faaliyet sahalarımızda mevcut var oluşumuzun içerdiği deneyim ve kazanımları, ekonomik bir değer içermek koşuluyla **yeni coğrafyalardaki** projelere yönlendirmek,

- Topluma ve yaşama karşı sorumluluğun bir gereği olarak **çevre duyarlılığını** önemle gözetmek,
- Faaliyet gösterdiği alanların en iyisi olmak üzere **örgütsel iyileşmeye** yönelik projelere yeterli kaynağı öncelikle ayırmak,
- Giderek büyüyen varlıkları, yükselen cam ve kimya sektörüne odaklanmış kaynak tahsisini daha iyi yönetmek için “süreçleri” sürekli olarak sorgulamak, **daha etkin süreç dizini** oluşturmaya yönelik projeleri desteklemek,
- Daha rasyonel ve kârlı bir holding yapısı oluşturmak üzere “**iş alanları portföyünü**” rafine ve optimize etmek, düşük performans gösteren faaliyetlere büyüme yatırımları yoluyla kaynak tahsis etmemek,
- Tüm sabit sermaye yatırımlarının gereksindiği **kaynak tahsisini**, konsolide kârı maksimum kılacak merkezi bir yaklaşımla sağlamak.

Yukarıda tariflenen yatırım politikası çerçevesinde Şişecam Grubu’nun Ocak-Eylül 2022 döneminde gerçekleştirdiği yatırım harcamaları 5.094 Milyon TL’ye ulaşmıştır.

7. Sektörel Gelişmeler ve Faaliyetler İle İlgili Bilgiler

Küresel Ekonomi

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yayımlanan Ekim 2022 Dünya Ekonomik Görünüm Raporu’na göre, 2023 yılı küresel büyüme tahmini %2,9’dan %2,7’ye düşürülmüştür. Enflasyon, savaş kaynaklı enerji ve gıda krizleri ve yükselen faiz oranlarından kaynaklanan birden çok etkinin bir araya gelmesi, küresel durgunluğun eşiğine ittiğini ve finansal piyasa istikrarını tehdit ettiği konusunda uyarı veren IMF, 2022 yılında %3,2 oranında küresel büyüme tahmin etmektedir. IMF, dünya üretiminin üçte birini temsil eden ülkelerin duraklamaya devam ederek gelecek yıl resesyona girebileceğinin altını çizmiştir. IMF, çoğu bölgede sıkışan finansal koşulların ve bölgesel olarak devam eden salgının yaşam maliyetini yükselttiğini vurgulamıştır.

IMF’ye ek olarak Dünya Bankası da Eylül ayında yayınladığı raporunda, "Küresel Durgunluk Yakın mı?" başlıklı yeni raporunda küresel merkez bankalarının 2022 yılında politika faiz oranlarını son 50 yılda görülmemiş bir eş zamanlılıkta yükseldiği kaydedilmiştir. Dünya Bankası, yaşanan bu hızlı faiz artışının küresel bir durgunluğa ve gelişmekte olan ekonomilerde kalıcı zarar verecek bir dizi finansal çalkantıya doğru ilerliyor olabileceği şeklinde uyarmıştır. Kurum küresel ekonominin 1970’de petrol arz şoku sonrası yaşanan toparlanmanın ardından şu anda en keskin yavaşlamasında olduğuna işaret etmiştir.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ise Ekonomik Görünüm Raporu’nda küresel ekonomik büyüme tahminini Eylül ayındaki çalışmalarında, 2022 yılı için %3 olarak korumuştur. OECD, 2023 yılında ise küresel olarak devam eden tedarik zinciri kırılımları, başta enerji olmak üzere emtia fiyatlarındaki yükseliş, AB’de yaşanan siyasi gelişmelerle ve Rusya-Ukrayna krizinin etkisi nedeniyle küresel büyüme tahminini 0,6 puan düşürerek %2,2’ye çekmiştir. Bu revizyonun doğal bir sonucu olarak da 2023 büyümesi öngörüsü de %2,8 olarak paylaşılmıştır. Savaşın enerji ve gıda fiyatlarını önemli ölçüde artırdığını ve yaşam maliyetinin dünya çapında hızla yükselttiğini belirten OECD, önümüzdeki dönemde enflasyonist baskıları yüksek kılacağını belirtmiştir.

IMF'nin 2023 yılı için öngörülerinde, dünyada ticaret hacmi artışının yavaşlayacağı, ortalama büyümenin daha da düşeceğini buna paralel olarak da (talebin yetersizliği nedeniyle) petrolün varil fiyatının 2022'ye göre azalacağı, tarım emtia fiyatlarında ise 2022'ye göre nispeten sabit, metal fiyatlarındaki gerilemenin de devam edeceği beklenmektedir. Ayrıca işgücü piyasalarındaki yaşanabilecek ücret-enflasyon spirali nedeniyle küresel enflasyonun kalıcı olabileceği riski de sürmektedir. IMF, küresel enflasyonun, ekonomik yavaşlamaya rağmen, enflasyon baskıları tahmin edilenden daha geniş ve kalıcı hale geldiğini vurgulamış olup küresel enflasyonun 2024 yılına kadar %4,1'e düşmeden önce 2022 yılında %9,5'te zirve yapmasını beklemektedir.

ABD Ekonomisi

ABD ekonomisi, 2021 yılında salgın sonrası hızla toparlanmış ve %5,7 büyümüştür. 2022 yılının ikinci çeyreğinde %0,9 daralma yaşayan ABD ekonomisi, yılın ilk çeyreğinde de %1,6 küçülmüştü. Böylece, ABD ekonomisi iki çeyrek üst üste daralma göstererek teknik olarak resesyona girmiştir. Ancak ABD'de yaşanan bu daralmalara rağmen ülkede işsizlik oranının %3,5 ile tarihi düşük seviyede olması Fed'in faiz artırımlarını desteklemiştir. Bu çerçevede Fed, işsizlik oranı beklentisini 2022 için %3,8, 2023 için %4,4, 2024 için %4,4 ve 2025 yılı için %4,3 olarak tahmin etmiş olup uzun dönem işsizlik oranı beklentisi ise %4,0 seviyesinde tutmuştur.

ABD'de enflasyon, haziranda yıllık %9,1 ile 1981 yılından bu yana en yüksek seviyeye ulaşmasının ardından temmuzda %8,5'e ve eylül ayında %8,2'ye gerilemesine rağmen beklentilerin üzerinde bir seyir izlemeye devam etmektedir. Enflasyonun nedenlerinin başında savaş, yaptırımlar, salgın, tedarik zinciri kesintileri gibi Fed'in kontrolü dışındaki unsurlar olmasına karşın fiyat baskıları giderek daha genele yayılmaktadır. Fed'in takip ettiği enflasyon göstergelerinden biri olan kişisel tüketim harcamaları (PCE) için Fed üyelerinin Eylül ayında yapmış olduğu tahmin %5,4 olup Haziran ayındaki %5,2'lik tahminlerinden daha yüksek seviyede oluşmuştur.

IMF, ABD ekonomisinin 2022 yılına ilişkin büyüme beklentisini %2,3'den %1,6'ya indirmesine karşın 2023 için tahminini %1,0'da tutmuştur. IMF'ye göre 2022 yılında büyüme tahmininin 0,7 puan aşağı revize edilmesindeki etkenin ikinci çeyrekteki beklenmeyen daralma gösterilmiştir. Ayrıca IMF, enflasyon nedeniyle düşen harcanabilir gelir nedeniyle tüketici talebinin hız kaybetmesi ve bununla birlikte yükselen faiz oranları, özellikle konut yatırımlarına yapılan harcamaları etkilediğini belirtmiştir.

Salgın sonrası dönemde yaşanan yüksek enflasyon ortamında, merkez bankaları güvenilirliğini kaybederse, ücretler geçmiş enflasyon seviyelerine endekslenmeye başlayabilir. Sonuç olarak, enflasyon süreci daha durağan hale gelecek ve bu da enflasyon hedefine uyumlanılmasından ziyade daha çok bir önceki yılın enflasyonuna bağımlı hale gelmesine neden olabilir. Bu döngüyü kırmak adına ABD Merkez Bankası Fed'in faiz artışları 2022 yılının üçüncü çeyreğinde de sürmüştür. Fed, Eylül ayında hem ileriye dönük faiz oranı beklentilerini yukarı yönlü revize etmiştir hem de son 28 yılın en yüksek faiz artışını gerçekleştirmiştir. Bu şekilde Fed son hızla artan tüketici fiyatlarıyla mücadelede faiz oranlarını 75 baz puan yükselterek %2,5 seviyesinden %3,25 seviyesine yükseltmiştir. 2022 sonu için faiz artırım beklentisi 1 tam puan artışla %3,4'ten %4,4 seviyesine yükseltilmiş olup piyasanın beklentisi 2022 yılı sonunda Fed faiz oranlarının %4,75-%5 seviyesinde olacağı yönündedir. Fed'in faiz artışlarına devam etmesiyle birlikte dolar 2022 yılında pek çok para birimi karşısında değer kazanmıştır. Sonuç olarak ABD ekonomisinde hem hane halkı hem de şirketler artan enflasyon ve yükselen faiz oranlarıyla mücadele etmelerinin bir sonucu olarak ekonomideki büyüme beklentilerini düşürmektedirler. Fed ise küresel GSYİH'nın neredeyse dörtte birini oluşturan ve en büyük mal ve hizmet ithalatçısı olan ABD ekonomisini resesyondan uzak tutarak hem istihdam hem de fiyat istikrarını sağlamaya çalışmaktadır.

Avrupa Ekonomisi

2021 yılında %5,3 büyüyen Avrupa birliği ve Euro Bölgesi ekonomisi, 2022 yılı ilk çeyreğinde de önceki yılın aynı dönemine göre %5,4 büyüyerek istikrarını korumuştur. Yılın ikinci çeyreğindeyse büyüme %4,1 seviyesine gerilemiştir. Önceki çeyreğe göre büyüme oranları 2022 yılının ilk çeyreğinde %0,7, ikinci çeyreğinde ise %0,8 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı ikinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre Fransa %4,1, İtalya 5,0 ve İspanya %6,8 büyürken Almanya'da büyüme %1,7 seviyesinde kalmıştır. Ukrayna-Rusya savaşından kaynaklanan enerji kesintileri ve belirsizlik, büyüme oranları üzerinde baskılayıcı etkiye sahip olmuşlardır.

OECD, Ekonomik Görünüm Raporu'nda Euro Bölgesi ekonomisinin 2022'de %3,1 ve 2023'te %0,3 oranında büyüyeceğini öngörmüştür. Yılın ikinci yarısında göstergelerin önceki tahminlerin üzerinde büyümeyi işaret etmeleri 2022 yılı tahminlerine yukarı yönlü yansımıştır. Ancak sürmeye devam eden Ukrayna-Rusya savaşının getirdiği enerji ve gıda fiyatı riskleri göz önüne alınarak 2023 yılı büyüme beklentileri negatif yönlü revize edilmiştir. Özellikle Almanya ekonomisini etkileyen enerji fiyatlarındaki yükseliş ve artan enerji güvenliği kaygıları Avrupa ekonomilerinde kalkınmayı yavaşlatan en önemli faktörler olmuşlardır. Avrupa ülkelerinin dış enerji bağımlılıkları arttıkça, büyüme oranındaki yavaşlamanın da arttığı gözlemlenmiştir. Enerji krizine bağlı olarak Avrupa'da sert bir yükseliş geçen enflasyon ve düşüşe geçen tüketici güveni göstermektedir ki, global ölçekteki ekonomik yavaşlamanın etkilerinin en güçlü gözlemlendiği bölgelerden biri Avrupa ekonomisi olmuştur. IMF beklentileri de OECD tahminleriyle paralel olup, Euro Bölgesi büyüme beklentileri 2022 yıl sonu için %3,1, 2023 yıl sonu için %0,5 olarak açıklanmıştır.

Euro Bölgesi'nde enflasyon 2021 yılının ikinci yarısından beri ivme kazanmıştır. 2021 yılının son çeyreğinde yıllık %4,6'dan 2022'nin ilk çeyreğinde %6,1'e yükselen Euro Bölgesi'nde yıllık tüketici enflasyonu Ağustos ayında %9,1'e ulaşarak tarihi yüksek seviyede gerçekleşmiştir. 2022 yılı ikinci çeyreği için Euro enflasyonu %8,6 olmuştur. OECD öngörülerine göre 2022 yılı enflasyon beklentisi %7 olup, 2023 yılı için beklenti %4,6 seviyesindedir. AB Komisyonu ise "Avrupa Ekonomik Tahminleri 2022 İlkbahar" Raporu'nda 2022 yıl sonu için %6,1 olan tahminini, bir sonraki raporunda %7,6'ya yükseltmiştir. Avrupa Komisyonu'nun 2023 yıl sonu tahmini %4,3 olup, OECD öngörülerini ile yakın bir tablo çizmektedir. Avrupa Merkez Bankası (ECB) Temmuz ayında 11 yıl sonra ilk kez faiz artırımına giderek %0 düzeyinde olan refinansman faizini yüzde %0,50'ye çıkarmıştır. Ardından Eylül ayında gelen yeni kararlar faiz oranı 75 baz puanı daha yükseltilecek %1,25 seviyesine ulaşmıştır.

Asya Ekonomisi

Rusya-Ukrayna krizi tüm dünyada büyümeyi yavaşlatırken, durumdan en çok etkilenen ekonomiler de Rusya ve Ukrayna olmuştur. Bu şekilde IMF, 2021 yılında %4,7 büyüyen Rusya ekonomisi için 2022 yılında %3,4; 2023 yılında da %2,3 oranında daralma öngörmüştür. Benzer şekilde IMF, 2021 yılında %4,7 büyüyen Ukrayna ekonomisi için 2022 yıl sonu itibari ile %35 daralma tahmin etmiştir. Rusya Merkez Bankası (CBR) yaptırımlar karşısında değer kaybeden Ruble'yi korumak amacıyla önden yüklemeli olarak ilk etapta faiz oranlarını %20'ye yükseltmiş, ilerleyen haftalarda Ruble'nin değer kazanmasıyla politika faiz oranını savaş öncesi dönemdeki faiz oranı olan %9,5'a indirmiştir. Rusya'nın 2022 Mart ayının sonundan başlayarak, doğalgaz ihracat gelirini yerel para cinsinden talep etmesinin bir sonucu olarak Ruble, Mart ayından beri ABD Doları karşısında yaklaşık %31 değer kazanmıştır. Böylece CBR, Temmuz ayında %8 seviyesine çektiği faiz oranlarını Eylül ayında bir kez daha aşağı yönlü güncelleyerek %7,5'e kadar indirmiştir.

Tüm küresel piyasalar ve özellikle Asya ekonomileri üzerinde büyük etkisi olan Çin’de 2021 yılında %8,1 büyüyen ekonominin aynı ivmeyi devam ettiremeyeceği öngörülmektedir. COVID-19’a karşı alınan “Sıfır Covid” önlemleri çerçevesinde sık sık uygulanan kapanmalar ve gayrimenkul sektöründe yaşanan daralma Çin kalkınmasını yavaşlatırken, IMF büyüme tahminlerini aşağı yönlü güncelleyerek 2022 yıl sonu için %3,2 ve 2023 yıl sonu için %4,4 olarak belirlemiştir. Dünya Bankası öngörülerine göre ise Çin’in 2022 yılında %2,8, 2023 yılında %4,3 büyümesi beklenirken, Doğu Asya-Pasifik bölgesinde 2022 yılı büyümesi %3,2 olarak öngörülmüştür. Eğer beklentiler gerçekleşirse 1990 yılından beri ilk kez Çin büyümesi Doğu Asya-Pasifik bölgesinin büyümesinin altına inmiş olacaktır. 2021 yılında %0,9 olarak kaydedilen enflasyonun 2022 yılı sonunda %2,2’ye ulaşması beklenirken, COVID-19 önlemlerinde değişikliğe gidilmedikçe Çin’in geçtiğimiz yıllardaki ekonomik performansını kısa vadede tekrar yakalayamayacağı öngörülmektedir.

Aynı dönemde IMF, 2021 yılında %1,7 büyüme kaydeden Japonya’nın 2022 ve 2023 yıllarında da aynı büyüme seviyesini tutturacağını tahmin etmektedir. OECD de benzer bir tablo çizerek, enerji fiyatlarındaki artıştan, COVID-19 önlemlerinden ve özellikle dış talepteki düşüşten negatif etkilenen Japon ekonomisinin 2022 yılında %1,7, 2023 yılında ise %1,8 büyüyeceğini öngörmektedir. IMF tahminlerine göre 2021 yılında %0,2 deflasyon yaşayan Japonya’nın 2022 yılını %2 enflasyon ile bitirmesi beklenmektedir. Japon Yeni’nin ABD Doları karşısında 2022 yılbaşından beri %23 değer kaybetmesi karşısında Japon Merkez Bankası (BoJ) faiz oranlarını %0,1’de sabit tutarken, Eylül ayında COVID-19 önlemlerinin kademeli olarak kaldırılacağını açıklanmasıyla birlikte Japonya’da ekonomik hareketlilikteki düşüşün durması beklenmektedir. Asya’nın bir diğer büyük ekonomisi Hindistan’da ise IMF, 2021’de %8.7 olan büyümenin 2022 yılında %6,8, 2023 yılında ise %6.1 olacağını öngörmektedir.

Türkiye Ekonomisi

2021 yılında Türkiye ekonomisi %11,4 büyüme göstermişken, bu oran 2022’nin ikinci çeyreğinde %7,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. İkinci çeyrekte tarım sektörü %2,9 oranında küçülürken, sanayi sektörü %7,8 ve hizmetler sektörü (inşaat dâhil) %9,7 oranında büyüme kaydetmiştir. Yılın ikinci çeyreğinde net ihracatın büyümeye katkısı 2,7 puan olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılının ikinci çeyreğinde Türkiye ekonomisinde, küresel ekonominin toparlanma kaydetmesi ile yüksek seyreden dış talep ve yurt içindeki tüketimin toparlanmasıyla güçlenen hizmet sektörü ile ekonomik aktivitede güçlü bir performans kaydedilmiştir.

OECD, Türkiye için 2022 büyüme tahminini %3,7 seviyesinden %5,4’e revize etmiştir. Kurum, 2023 yılı büyüme tahminini ise %3 seviyesinde tutmuştur. OECD değerlendirmesinde, artan enflasyon ve düşen tüketici güveni gibi nedenlerden dolayı hane halkı harcamalarını sınırlandıracağını belirtmiştir. Dünya Bankası, Türkiye için 2022 büyüme tahminini %2,3’ten %4,7’e revize etmiş olup, 2023 için %3,2’den %2,7’ye çekmiştir. IMF ise Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme beklentilerini 2022 yılı için %5’e çıkarırken, 2023 için %3’e düşürmüştür. Genel olarak kurumların Türkiye için büyüme beklentileri değerlendirildiğinde 2022 yılı için büyüme oranları yukarı doğru güncellediği görülür iken 2023 yılında büyüme oranları aşağı yönlü revize edilmiştir. Son olarak Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor’s (S&P), Türkiye’nin uzun vadeli döviz cinsinden kredi notunu "B+"dan "B"ye indirdiğini, kredi notu görünümünü ise "negatif"ten "durağan"a çevirdiğini açıklamıştır. Kuruluş, Eylül sonunda yayımladığı raporda, Türkiye ekonomisinin 2022 yılına ilişkin büyüme tahminini %5,2’ye, 2023’e ilişkin büyüme tahminini ise %2,8’e yükseltmişti.

Eylül ayında enflasyon ise aylık %3,1 ve yıllık %83,5 seviyesine yükselmiştir. Böylelikle yıllık enflasyon 1998 yılından bu yana en yüksek seviyesinde, 2003 baz yılı olan endeks olarak ise rekor seviyede bulunmaktadır. Fiyatlama davranışlarının bozulmasıyla enflasyonun artmaya devam ettiği gözlenmiştir. Bu durumun dezenflasyon süreci için en önemli engellerden biri olduğu ve tersine

çevirmenin zaman aldığı bilinmektedir. Küresel resesyon olasılığının yükselmiş olmasıyla birlikte emtia fiyatlarında yaşanan sakinleşmeye rağmen gıda fiyatlarının yükselişini sürdürmüş ve manşet enflasyonun üstünde kalmaya devam etmiştir. IMF, 2022 yıl sonu enflasyon tahminini %73,5 olarak duyurmuş ve 2023'te enflasyonun %36,9'a düşeceğini öngörmüştür.

Üretici fiyatları enflasyonu ise yıllık %150'yi aşmış ve maliyet baskısının halen devam ettiğini göstermiş tüketici enflasyonunda gecikmeli etkilere zemin oluşturmaya devam etmiştir. Eylül ayında üretici fiyatlarındaki yükseliş sürmekte olup enerjide yıllık %347 artış yaşanmıştır. Rusya Ukrayna savaşının etkisiyle emtia fiyatlarında yaşanan artış üretici fiyatlarının hızlı yükselişinin arkasında yatan temel sebep olarak gösterilmektedir. Yüksek üretici enflasyonu sanayi üretimini etkilemesine rağmen Avrupa'da yaşanan gaz krizi nedeniyle enerji yoğun sektörlerin üretime ara vermesi Türkiye'nin imalat sanayisini desteklemiştir. Negatif reel faizlerin etkisiyle yurt içi tüketim talebi de hızlanmıştır. Hem yurt dışında artan enerji hem de diğer emtia fiyatları Türkiye'nin dış ticaret açığını yükseltmiş ve bunun sonucunda cari işlemler açığında artış yaşanmıştır. Böylece ağustos ayında yıllıklandırılmış cari işlemler açığı, salgın dönemini de geçerek Ağustos 2018 sonrası dönemde en yüksek seviyesi olan 40,9 milyar dolara çıkmıştır. IMF, cari işlemler açığını 2022'de 48,3 milyar dolar olarak öngörmüş, 2023'te ise 36,5 milyar dolara ineceğini tahmin etmiştir. Yüksek enflasyon ve güçlü iç talebin bir sonucu olarak Ağustos ayında işsizlik oranı geçen yılın aynı ayında %11,8 iken 2,2 puan azalarak %9,6 olarak gerçekleşmiş olup 2014 yılından beri en düşük seviyeye gerilemiştir. Diğer bir ifade ile 2021 yılının Ağustos ayında 32,9 milyon olan işgücü, Ağustos 2022'de 34,3 milyon olmuştur.

Türkiye ekonomisini 2022 yılının bir bütün olarak değerlendirdiğimizde, lira dolar karşısında yılın üçüncü çeyreğini %11 değer kaybı ile tamamlamıştır. Merkez Bankası ise Ağustos ayından itibaren politika faiz oranını %14'ten düşürmeye başlamış Ekim ayında %12'ye çekmiştir. Piyasaya göre bu faiz indirimlerinin başlamasının arkasında yatan temel gerekçenin 2022 yılının üçüncü çeyrek sonunda büyümenin öncü göstergesi olarak kabul edilen Türkiye İmalat PMI endeksinin zayıflamış olduğu düşünülmektedir. Bu çerçevede enflasyonla mücadele kurgusunun "Liralaşma Stratejisi" çerçevesine dayandığını ve ana ekonomik politika büyüme ve istihdam odaklı olduğu gözlenmiştir. Tüm bu gelişmelerin sonucunda ise 2022 yılının Temmuz ayında 908 puanı ile zirveyi gören Türkiye'nin 5 yıllık CDS primi Eylül sonu itibarıyla 774 puana inmiştir.

Cam Sanayi

Cam sektörü, ana üretim alanlarına göre; Düzcam (Float cam+Buzlu cam), Cam İşleme (Düzcamın girdi olarak kullanıldığı, ek işlemlere tabi tutularak üretilen otomotiv camları (temperli, lamine, kurşuna dayanıklı), ayna, lamine camlar, kaplamalı camlar, beyaz eşya, enerji ve dekorasyona yönelik temperli camlar), Cam Ev Eşyası, Cam Ambalaj, Cam Elyafı (cam yünü, cam keçe, fitil, iplik, kırılmış demet vb.) ve Diğer (cam kırığı, cam bilya, cam ampuller, elektrik lambaları, katot ışın tüpleri, camdan iç gövdeler, sinyalizasyon camları ve camdan optik elemanlar, saat ve gözlük camları, cam tuğla, karo, kiremit, mozaik, camdan laboratuvar ve eczane eşyası, cam boncuk vb.) olarak sınıflandırılmaktadır. Cam sektörü ürünleriyle inşaat, otomotiv, beyaz eşya, gıda, alkollü ve alkolsüz içecekler, ilaç, kozmetik, turizm gibi birçok sektöre girdi vermektedir.

Cam sektörü ekonomiye yarattığı katkıyı çok geniş bir değer zinciri ve ekonomik katılım ile gerçekleştirmektedir. Ana cam üreticilerinin yanı sıra, sektörde ikincil işlemler yapan işlemeciler, dekorcular ve atölyeler gibi cama değer katan küçük ve orta büyüklükte firma bulunmaktadır. Cam sektörü bu firmalara önemli bir iş hacmi yaratmaktadır. Son dönemde bölgesel kapasite artışları ve enerji fiyatlarındaki artış ile birlikte yüksek Ar-Ge ve tasarım harcamaları, katma değerli ürünlere yönelik yatırımlar sektörde ön plana çıkmaktadır.

Dünya cam sektörü global ekonomiye paralel bir gelişmeyle yılda ortalama %2-4 düzeyinde büyümektedir. Bu üretimin %46'sını düzcam, %38'ini cam ambalaj, %8'ini cam ev eşyası, %8'ini cam elyaf oluşturmaktadır.

Diğer sektörlerde de olduğu gibi cam sektörünün de resesyon, piyasalardaki dengesizlik ve enerji krizi gibi jeopolitik gerilimlerden etkilenme ihtimali bulunmaktadır. Yükselen enerji fiyatları ile beraber enerji yoğun endüstrilerden olan cam üretiminde de enerji krizinin önüne geçmek adına doğal gaz arzının daha da azalma ihtimaline karşı, özellikle Avrupa hükümetleri karne ve koruma uygulamalarına yönelik planlar yapmaktadır. Türkiye'ye bakıldığında ise şu an için mevcut üretimin istikrarlı şekilde sürmesi öngörülmekte olup küresel anlamda birçok enerji yoğun sanayide olduğu gibi cam sanayisinde de yenilebilir enerji kaynaklarına verilen önemin her geçen yıl daha da artması beklenmektedir.

Türkiye cam dış ticaretinde 2022 yılının ilk 8 ayında değer ve miktar bakımından geçen senenin aynı dönemine göre birim fiyatlardaki yükselişten kaynaklı ihracat ve ithalat artış göstermiştir. Türkiye'de cam sanayi yatırımlarına olan ilginin hem yurt içi hem de yurt dışından sürdüğü gözlenmiştir. 2022 yılında en önemli ticaret ortaklarından olan Avrupa'nın cam ihracatındaki değer bazında payı yıllık %56 civarında gerçekleştirmiş, bunu sırasıyla Orta Doğu ve Afrika ve ardından Amerika ve Asya ve Okyanusya izlemiştir.

2022 Ocak-Ağustos döneminde Türkiye'nin cam ithalatı miktar ve değer bazında artış göstermiştir. Cam ithalatı bu dönemde geçen yıl aynı döneme göre miktar bazında %10; değer bazında %27 artmıştır. Türkiye'nin cam ihracatı da aynı dönemde geçen yıl aynı döneme göre miktar bazında %8; değer bazında ise %24'lik artış kaydetmiştir.

Aşağıdaki tablo yıllar itibariyle cam ihracat ve ithalatının gidişatını karşılaştırmalı olarak göstermektedir.

Cam Dış Ticareti (Milyon ABD Doları)

	<u>İthalat</u>	<u>İhracat</u>	<u>İhr/İth (%)</u>
2009	475	839	177
2010	617	903	146
2011	705	978	139
2012	643	956	149
2013	817	993	122
2014	877	1.064	121
2015	780	1.042	134
2016	799	954	119
2017	845	916	108
2018	782	967	124
2019	773	1.097	142
2020	843	1.052	125
2021	1.134	1.358	120
2022*	935,6	1067,5	114

* 2022 verisi 8 aylıktır.

Türkiye Cam İthalatı

Ocak - Ağustos (Bin Ton; Milyon ABD Doları)

	2021	2022	%Değ.
Düzcamlar			
Miktar	395	412	4% ▲
Değer	347	435	25% ▲
Cam Ev Eşyası			
Miktar	41	36	-10% ▼
Değer	57	63	9% ▲
Cam Ambalaj			
Miktar	33	45	36% ▲
Değer	48	61	28% ▲
Cam Elyaf			
Miktar	131	164	25% ▲
Değer	232	320	38% ▲
Diğer			
Miktar	61	72	17% ▲
Değer	51	56	10% ▲
Toplam			
Miktar	661	729	10% ▲
Değer	736	936	27% ▲

Türkiye Cam İhracatı

Ocak- Ağustos (Bin Ton; Milyon ABD Doları)

	2021	2022	%Değ.
Düzcamlar			
Miktar	371	420	13% ▲
Değer	385	487	27% ▲
Cam Ev Eşyası			
Miktar	109	126	16% ▲
Değer	209	259	24% ▲
Cam Ambalaj			
Miktar	327	318	-3% ▼
Değer	135	150	11% ▲
Cam Elyaf			
Miktar	57	64	12% ▲
Değer	93	118	27% ▲
Diğer			
Miktar	17	21	23% ▲
Değer	40	54	33% ▲
Toplam			
Miktar	881	948	8% ▲
Değer	862	1.068	24% ▲

Girdi Verilen Sektörler

Otomotiv sektörü, üretim içindeki payı ve ekonomiye katkı oranı açısından bakıldığında, imalat sanayi içinde önemli bir yere sahiptir. Covid-19 sonrası girdiği toparlanma sürecinden sonra Şubat ayında başlayan Rusya-Ukrayna geriliminden olumsuz etkilenmiştir. ODD verilerine göre Türkiye otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı, 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,7 oranında azalarak 520.530 adet olarak gerçekleşmiştir. Otomobil satışları, 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre %8,2 oranında azalarak 399.224 adet, hafif ticari araç pazarı %1,7 azalarak 121.306 adet olmuştur. 16 Ağustos'ta Resmi Gazete'de yayımlanan karar ile ikinci el otomobil ve arazi taşıtlarının satışlarına sınırlama getirilmiştir. İkinci el kara taşıtı ticaretiyle iştigal edenlerin otomobil ve arazi taşıtlarının pazarlanmasını veya satışını, ilk tescil tarihinden itibaren 6 ay ve 6 bin kilometre geçmedikçe yapamayacağı duyurulmuştur. 1 Temmuz 2023'e kadar geçerli olacak uygulama ile ikinci el piyasasındaki fiyat artışlarının kısmen kontrol altına alınması hedeflenmektedir.

ACEA'nın Eylül ayında yayınladığı verilere göre Avrupa otomobil sektöründe 2022'in ilk 9 ayında 2021 yılındaki talebe kıyasla %9,9 küçülme yaşanmıştır. AEB Otomobil Üreticileri Komitesi verilerine göre Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre Rusya toplam otomotiv ve hafif ticari araç satışları yılın ilk yarısında %59,8 azalarak 506.661 adet olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılında çip darboğazının ve Rusya-Ukrayna geriliminin otomotiv sektörünü etkilemeye devam etmesi beklenmektedir. Ancak birçok üretici fiyat artışları sayesinde iyi bir yıl geçirmesi ve artan kapasiteler ve talebin yavaşlaması darboğazı gevşetecek unsurlar olarak görülmektedir. Bununla beraber pandemi, tedarik zincirindeki krizler ve elektrifikasyon halen önemli risk unsurları olarak yer almaktadır.

İnşaat sektörü, GSMH içindeki önemli payı nedeniyle ekonomideki önemini korumaktadır. İmsad'ın raporuna göre Türkiye inşaat sektörü 2022 yılı ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyrek dönemine göre

%10,9 küçülmüştür. Sektör böylece 2021 yılının üçüncü çeyreğinden başlayarak son 4 çeyrektir daralma yaşamıştır. 2018 yılından bu yana %20 küçülen sektörün, Yeni Orta Vadeli Program hedeflerinin açıklanmasıyla kritik bir rol üstlenirken 2028 yılında tamamlanacak olan Sosyal Konut Projesi'nin sektöre etkilerinin yıllara yayılması beklenmektedir. 2022 yılı temmuz ayında ise inşaat malzemeleri sanayi üretim geçen yılın aynı ayına göre %7,3 gerilemiştir. Böylece 2022 yılı içinde üretim ilk kez aylık olarak gerilemiştir. Ayrıca inşaat malzemelerine yönelik iç talep temmuz ayında zayıflarken dış talepte de yavaşlama belirginleşmeye başlamıştır.

Dünya genelinde tüm pazarlara ihracat yapan Türkiye inşaat malzemeleri sanayisinin en önemli pazarını Avrupa ve Euro bölgesi oluşturmaktadır. Küresel ekonomide ve Avrupa'da genel bir resesyon endişesinin giderek yükselmesinin, inşaat faaliyetlerini de olumsuz etkilemesi beklenmektedir. Euro bölgesi toplam inşaat harcamalarında büyüme 2022 yılı ikinci çeyreğinde yavaşlamıştır. İnşaat harcamaları Euro bölgesinde ikinci çeyrekte %2,5 artış göstermiştir. Temmuz ayında ise artış %1,5 olarak gerçekleşmiştir. Temmuz ayında konut inşaat harcamaları %1,4 büyürken, konut dışı bina inşaat harcamaları ise %1,7 büyüme göstermiştir. Avrupa inşaat sektörü yılın üçüncü çeyreğinde yavaşlama eğiliminde bulunmaktadır. İnşaat harcamaları üzerinde resesyon endişelerinin ve sıkılaştıran para politikalarının etkileri görülmeye başlamıştır.

Beyaz eşya sektöründe, Avrupa'nın en büyük üreticisi durumunda olan Türkiye, AB'ye yaptığı ihracatın yanı sıra Rusya ve Çin'de yaptığı yatırımlarla geniş pazarlara hitap etmektedir. TÜRKBEŞD verilerine göre, 6 ana üründe beyaz eşya yurt içi satışları Ocak-Ağustos 2022'de 6 ana üründe bir önceki sene aynı döneme kıyasla %6 oranında azalmıştır. İhracat %1, üretim ise %5 oranında azalış göstermiştir.

Turizm sektörü, ithalata bağımlılığı en düşük olan sektörlerin başında yer almaktadır. Ocak-Ağustos döneminde ülkemize gelen turist sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %108 artarak 29,3 milyon kişiye yükselmiştir. Ulaşılan bu rakamlar ile turizm sektörü pandemi öncesindeki seviyeleri geçmiştir. Bu dönemde ülkemizi %13,1 pay ile Alman vatandaşları (3,86 Milyon kişi) ziyaret etmiştir. Yakın coğrafyamızda oluşan sıcak jeopolitik gelişmeler sektörü etkilemektedir. Bununla birlikte Türkiye'nin en çok ziyaretçi aldığı ülke olan Rusya, Ukrayna ile arasında yaşanan gerilim nedeni ile yerini Almanya'ya bırakarak %10,2 pay (3 milyon kişi) ile en çok turistin geldiği ikinci ülke konumuna gerilemiştir.

Bu rakamlar güçlü toparlanmaya işaret etmekle birlikte Dünya Turizm Örgütü, Enerji fiyatlarındaki artışı, enflasyondaki yükselişi, faiz oranlarındaki potansiyel artışı, yüksek hacimli borçları ve tedarik zincirlerindeki kesintileri önümüzdeki dönem için turizm sektörü açısından risk unsurları arasında görmektedir.

8. Faaliyet Sonuçları Hakkında Özet Bilgi

Eylül ayı sonu itibarıyla konsolide net satışlar, önceki yılın aynı dönemine göre %215 artarak 66.279 Milyon Türk Lirası olarak gerçekleşmiştir. Brüt kâr marjımız %39, brüt karımız ise 25.524 Milyon TL seviyesinde oluşmuştur. Üçüncü çeyrek sonu itibarıyla konsolide Ebitda marjımız %28 oranında gerçekleşmiştir. 2022 Yılı Eylül sonu itibarıyla 18.426 Milyon TL seviyesindeki konsolide Ebitda hacmine ulaşılmıştır.

Ocak-Eylül 2022 döneminde yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşlarında 4,3 Milyon ton cam üretimi 3,6 Milyon ton soda külü ve yaklaşık 3,4 Milyon ton endüstriyel hammadde üretimi gerçekleştirilmiştir.

Bu dönem içerisinde toplam 5.094 Milyon Türk Lirası tutarında yatırım harcaması yapılmıştır.

9. İşletmenin Finansman Kaynakları

Şişecam Grubunun başlıca finansman kaynaklarını, faaliyetler sonucunda yaratılan fonlar ile yurt içi ve yurt dışında kurulu finans kuruluşlarından temin edilen kısa ve uzun vadeli krediler oluşturmaktadır.

Şişecam Grubu yurtiçi ve yurtdışında faaliyet gösteren kuruluşları tarafından 1 Ocak-30 Eylül 2022 döneminde, 8,4 Milyar RUB, 9,3 Milyar TL, 136,5 Milyon EUR ve 131,8 Milyon USD ve 64,7 Milyon EGP yeni kredi kullanılmış olup 14,4 Milyar RUB, 122,7 Milyon EUR, 5,8 Milyar TL ve 116,3 Milyon USD kredi ödemesi yapılmıştır.

10. Teşviklerden Yararlanma Durumu

Ar-Ge teşviki

5746 sayılı Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'a göre münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde, işletmelerin bünyesinde yer alan Ar-Ge merkezlerinde yapılan harcamaların %100'ü 31 Aralık 2023 tarihine kadar kurum kazancının tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınmaktadır. 5746 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan Ar-Ge indirimi tutarı, sonraki hesap dönemlerine devredilir. Devredilen tutarlar, takip eden yıllarda herhangi bir süre kısıtlaması olmadan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

Ayrıca 5746 sayılı Kanun'a göre Ar-Ge merkezinde çalışan personelle ilgili olarak gelir vergisi stopaj teşviki ve sigorta primi desteği sağlanmaktadır. Buna göre; Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi (%95), yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan (%90), diğerleri için yüzde sekseni (%80) gelir vergisinden müstesnadır. Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, her bir çalışan için Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Grubumuzca bahsedilen Ar-Ge teşviklerinden de yararlanılmaktadır.

İndirimli kurumlar vergisi uygulaması

Grup, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesi çerçevesinde, Ekonomi Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar için indirimli kurumlar vergisi desteği almaktadır. Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen yatırıma katkı oranına göre hesaplanan yatırıma katkı tutarına ulaşılan kadar her yıl ödenecek kurumlar vergisi tutarı yine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen kurumlar vergisi indirim oranı uygulanarak indirimli ödenmek suretiyle bu teşvikten yararlanılmaktadır. Aynı karar kapsamında alınan yatırım teşvik belgeleri gereğince KDV ve gümrük vergisi teşvikinden de yararlanılmaktadır.

Sınai Mülkiyet Haklarından İstisna Uygulaması

Kurumlar Vergisi Kanunun 5/B maddesi uyarınca, Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

- Kiralanması neticesinde elde edilen kazanç ve iratların,
- Devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların,
- Türkiye'de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları halinde elde edilen kazançların,
- Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının %50'si maddede belirtilen şartların yerine getirilmesi halinde, kurumlar vergisinden istisnadır.

Grubumuzca bahsedilen teşvikten faydalanılmaktadır.

Turquality

Türk Markalarının desteklenerek bilinç ve farkındalığının artırılmasını hedefleyen bir marka destek programı olan Turquality ile 2006/4 Sayılı “Türk Ürünlerinin Yurt dışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ” çerçevesinde firmaların,

- Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve marka tesciline ilişkin harcamaları,
- Sertifikasyona ilişkin giderleri,
- Moda/Endüstriyel ürün tasarımcısı/Şef/Aşçı istihdamına ilişkin giderleri,
- Tanıtım, reklam ve pazarlama faaliyetleri,
- Yurt dışı birimlere ilişkin giderleri,
- Danışmanlık giderleri

belirli sınırlar dahilinde desteklenmektedir.

Grubumuzca faaliyet gösterilen alanlara göre söz konusu marka destek programından faydalanılmaktadır.

Enerji Verimliliği Destekleri

Enerji verimliliği destekleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yıllık toplam enerji tüketimleri asgari 500 ton eşdeğer petrol (TEP) olan ticaret ve/veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren, her türlü mal üretimi yapan ve imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmeler için sağlanan bir destektir.

Enerji verimliliğini artırıcı projeler kapsamında Grubumuzca bu destekten faydalanılmaktadır.

İhracat işlemleri ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetler

Maliye Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından tespit edilen usul ve esaslar doğrultusunda yapılan ihracat işlemleri ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetler damga vergisi ve harçlardan istisna edilmiştir. İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı'na dayanılarak hazırlanan Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 16 Aralık 2004 tarihli ve 2004/11 sayılı Kararı'na istinaden yurt dışı fuar katılımlarının desteklenmesi amacıyla devlet yardımı ödenmektedir.

Türkiye'de yukarıdaki mevzuat kapsamında yararlanılan destekler haricinde Rusya, Hindistan ve Mısır'da da ihracat teşvik programları kapsamında yararlanılan destekler bulunmaktadır.

Rusya devleti ihracata yönelik şirketleri desteklemek amacıyla nakliye giderlerini sübvansedecek teşvikler ile piyasa faiz oranlarından yıllık %3 faiz oranı indirimi ile finansal teşvikler vermektedir. Bu kapsamda Rusya'da faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarımız bu teşviklerden yararlanmıştır.

Hindistan'da ihracatı desteklemek için "İhracat Ürünleri Üzerindeki Vergi ve Harçların Muafiyeti (RoDTEP)" isimli program başlatılmıştır. RoDTEP programı kapsamında ihracatçı firmalara gerçekleştirilen ihracatın %2,3'ü veya metrekare cam başına 1,70 INR tutarında teşvik sağlanmakta olup söz konusu teşvik şirketin ithalatta ödemesi gereken yükümlülüklerden mahsup edilmektedir. Bu kapsamda Hindistan'da faaliyet gösteren bağlı ortaklığımız bu teşviklerden yararlanmıştır.

Mısır'da faaliyet gösteren bağlı ortaklığımız da ihracat teşvikinden yararlanmaya devam etmektedir.

Yatırım teşvikleri

İtalya devleti ülkesine yapılan yatırımlar nedeniyle nakdi teşvik vermektedir. Bu kapsamda Manfredonia yatırımı kapsamında İtalya'da faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarımız için teşvikten yararlanılmaktadır.

Macaristan devleti de yapılan yatırımlar için hibe destek sağlamaktadır. Cam ambalaj yatırımı kapsamında Macaristan'da faaliyet gösteren bağlı ortaklığımızın söz konusu teşvikten yararlanmak üzere Macar Yatırım Teşvik Ajansı ile imzaladığı sözleşme yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Enerji tüketimi kapsamında sağlanan destekler

Dünya genelinde artan enerji fiyatlarına paralel olarak Bulgaristan ve İtalya devletleri enerji harcamalarına ilişkin KDV oranlarında indirim uygulamaktadır.

Bulgaristan ve İtalya’da faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarımızın enerji harcamalarının belli bir oranı ilgili şirketlere vergi indirimi olarak sağlanmaktadır.

Covid-19 kapsamında sağlanan teşvikler

Covid-19 salgını kapsamında grubumuzun mukim olduğu ülkelerde sağlanan teşviklerden teşvik şartlarının karşılandığı durumlarda faydalanılmaktadır.

11. Temel Rasyolar

Karşılaştırmalı bazı temel rasyolar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2022	31 Aralık 2021
Dönen Varlıklar / Kısa Vadeli Yükümlülükler	1,79	1,86
Toplam Yükümlülükler / Toplam Varlıklar	0,46	0,44
Toplam Yükümlülükler / Özkaynak	0,85	0,80
Net Finansal Borç / Özkaynak	0,24	0,21
	1 Ocak- 30 Eylül 2022	1 Ocak- 30 Eylül 2021
Brüt Kar / Net Satışlar	0,39	0,35
Faaliyet Karı / Net Satışlar	0,23	0,24
Ebitda / Net Satışlar	0,28	0,31

12. Kar Dağıtım Politikası

Şirketimizin kar dağıtım politikası; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Vergi Kanunları ve şirketin tabi olduğu sair mevzuatlar ile Esas Sözleşme hükümleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

Buna göre;

- Şirketimiz, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yılsonlarında hesaplanan dağıtılabilir net dönem karının asgari %50’sini nakit ve/veya bedelsiz pay şeklinde kâr payı olarak dağıtmayı benimsemektedir.

Ekonomik koşullar, yatırım planları ve nakit pozisyonu gibi hususlar dikkate alınarak, Ortaklar Olağan Genel Kurulu hedeflenen orandan farklı bir dağıtım yapılmasına karar verebilir.

- b) Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri ile Kurumsal Yönetim İlkelerinde öngörülen detayları da içeren Yönetim Kurulumuzun kar dağıtım teklifleri; yasal sürelerinde Kamuyu Aydınlatma Platformu, şirketimiz internet sitesi ve faaliyet raporu aracılığıyla kamuya duyurulur.
- c) Genel Kurul’da alınacak karara bağlı olarak dağıtılacak nakit kar payları Genel Kurul’da kararlaştırılan tarihte ödenir. Bedelsiz pay şeklinde dağıtılacak kar paylarına ilişkin işlemler ise Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde öngörülen yasal süre içerisinde tamamlanır.
- d) Kar dağıtım politikası çerçevesinde kar payları, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.
- e) Yönetim Kurulu’nun, Genel Kurul’a karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde, bunun nedenleri ile dağıtılmayan karın kullanım şekline ilişkin bilgi Genel Kurul toplantısında pay sahiplerine sunulur.
- f) Kar dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaatleri arasında dengeli bir politika izlenir.
- g) Kardan pay alma konusunda imtiyazlı hisse bulunmamaktadır.
- h) Esas Sözleşmemizde kurucu intifa senedi ile Yönetim Kurulu üyelerimize ve çalışanlarımıza kâr payı verilmesi uygulaması bulunmamaktadır.
- i) Şirket Esas Sözleşmesi’ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Kanunu’na ve Sermaye Piyasası Kurulu’nun konu ile ilgili düzenlemelerine uymak kaydı ile kâr payı avansı dağıtabilir. Genel Kurul tarafından Yönetim Kurulu’na verilen kâr payı avansı dağıtma yetkisi, yetkinin verildiği yılla sınırlıdır.

13. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu

Şişecam’ı bugünlere taşıyan çağdaş yönetim ve sanayicilik ilkeleri, yüksek kurumsallaşma düzeyi, pazara ve Ar-Ge’ye odaklılık gibi hususlar, geleceğin daha güçlü Şişecam’ının da temel dayanaklarını oluşturmaktadır. Şişecam Grubu, faaliyet alanlarında çevre ülkelerini kapsayan yaşamsal coğrafyanın lider üreticisi olma vizyonunu bu temeller üzerinde, Kurumsal Yönetim İlkeleri’ni benimseyerek daha da güçlendirmeyi hedeflemektedir. Şirketimiz, kurumsal yönetim uygulamalarında, Sermaye Piyasası Mevzuatına ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) düzenlemelerine uyuma azami özen göstermekte olup, Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan ve henüz tam olarak uyum sağlanamayan prensipler, mevcut durum itibarıyla bugüne kadar menfaat sahipleri arasında herhangi bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren faaliyet döneminde Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Sermaye Piyasası Kurulu’nun 10 Ocak 2019 tarih ve 2/49 sayılı kararı ile II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği uyarınca belirlenen formatlara uygun olarak 2021 yılı faaliyet raporumuz ile şirketimizin www.sisecam.com.tr adresinde yer alan “Yatırımcı İlişkileri” başlığı altında pay sahiplerimizin

bilgisine sunulmuştur. Faaliyet raporunun ilanından itibaren yaşanan değişikliklerde Kamuyu Aydınlatma Platformu (“KAP”)’nda yayınlanmıştır.

14. Dönem İçinde Yapılan Sermaye Artışı, Geri Pay Alımları, Esas Sözleşme Değişiklikleri ve Kar Dağıtımları

28 Mart 2022 tarihinde yapılan 2021 Yılı Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantısında; mevcut çıkarılmış sermayenin, %40,806812 oranına tekabül eden 1.250.000,00 Bin Türk Lirası tutarındaki brüt temettünün nakden dağıtılması, stopaja tabi olan pay sahiplerine ise nakit kar payı üzerinden gelir vergisi stopajı yapıldıktan sonra net ödenmesini, nakit temettü ödemeleri 31 Mayıs 2022 tarihinde tamamlanmıştır. 30 Eylül 2022 tarihi itibarıyla Şirket dışındaki ortaklara 1.216.875 bin Türk Lirası kar payı ödemesi 2 Haziran 2022 tarihinde yapılmıştır.

26/02/2021 tarihli Yönetim Kurulu kararına istinaden başlatılan ve Şirketin çıkarılmış sermayesinin %4,90'ına kadar olan paylarını toplam 1.200.000.000 TL fon ile geri almasına olanak sağlayan geri alım programı kapsamında, Şişecam, 85.450.769 TL nominal değerli 8.545.076.900 adet hissenin geri alımını tamamlamıştır. Pay geri alımları için kullanılan fonlar, geri alım programı için tahsis edilen tutarın %99'una ulaşmıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 21.07.2016 ve 25.07.2016 tarihli duyuruları uyarınca, yürürlükteki geri alım programına ek olarak, Yönetim Kurulu, 30/06/2022 tarihinde, Şirketin kendi paylarının borsadan satın alınması amacıyla aşağıdaki kararları almıştır;

- Şirketin çıkarılmış sermayesinin azami %4,90'ına tekabül eden 150.000.000 TL nominal değerli 15.000.000.000 adet pay alımı için mevcut programa ek olarak yeni bir geri alım programı başlatılması,
- Yeni pay geri alım programı için tahsis edilecek azami fon tutarının 3.000.000.000 TL olarak belirlenmesi ve söz konusu pay alımlarının Şirket iç kaynaklarından finanse edilmesi,
- Bir sonraki Genel Kurul Toplantısında pay geri alım programını pay sahiplerinin onayına sunulmasına karar verilmiştir

Alınan karar kapsamında 30 Eylül 2022 tarihi itibarıyla takası tamamlanan işlemler esas alındığında, şirket sermayesinin %3,32'sine denk gelen toplam 101.749 bin TL nominal değerli pay işlem maliyetleri dahil toplam 1.541.934 bin TL bedel ödenerek geri alınmıştır (31 Aralık 2021: 349.149 bin TL). Rapor tarihi itibarıyla geri alınan hisselerin satışı olmamıştır. Bilanço tarihinden sonra pay geri alımı yapılmamıştır.

15. Çıkarılmış Bulunan Sermaye Piyasası Araçlarının Niteliği ve Tutarı

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 27 Nisan 2018 tarih ve 19/546 sayılı kararı ile 750 Milyon Amerikan Doları ihraç tavanı içerisinde yurt dışında ortaklık hakkı vermeyen toplamda 700 Milyon Amerikan Doları tutarındaki 7 yıl vadeli, tahvil ihracının nominal tutarı 550 Milyon Amerikan Doları 14 Mart 2019 tarihinde, nominal tutarı 150 Milyon Amerikan Doları ise 28 Mart 2019 tarihinde ihracı gerçekleşmiştir. İhraç edilen tahvilin yıllık kupon faiz oranı %6,95 olup, kupon faiz ödemeleri ihraç tarihinden itibaren altı ayda bir eşit taksitler halinde olmak üzere son ana para itfa tarihinde tamamen itfa olacaktır.

29 Temmuz 2022 tarihli KAP duyurusunda, Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde, Şirketimiz tarafından toplamda 10.000.000.000 TL'ye (On Milyar Türk Lirası) kadar yurtiçinde, halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcıya satış ve tahsisli satış yöntemleriyle borçlanma aracı ihraç edilmesine, ihraç edilecek borçlanma araçlarına ilişkin kararda belirlenenler dışındaki koşulların belirlenmesi ve bu çerçevede ihraç edilecek borçlanma araçlarına ilişkin Sermaye Piyasası Kurulu'na, Borsa İstanbul A.Ş.' ye ve bunlarla sınırlı olmamak üzere ilgili kurumlar nezdinde gerekli başvuruların ve sair tüm işlemlerin gerçekleştirileceği duyurulmuştur. Borçlanma aracı ihraç edilmesi için Sermaye Piyasası Kurulu'na yapılan başvuru, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 08.09.2022 tarih ve 49/1317 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Rapor tarihi itibarıyla yapılan işlemler aşağıdaki gibidir:

ISIN KODU	Borçlanma Aracı Türü	İtfa tarihi	Basit faiz oranı	Nominal Değeri (bin TL)
TRFSISE62310	Finansman Bonosu	13.06.2023	27,50	1.500.000
TRSSISE92310	Tahvil	26.09.2023	30,00	700.000
				2.200.000

16. Risk Yönetimi ve İç Denetim Faaliyetleri

Yoğun bir iç ve dış rekabet ortamında faaliyet gösteren Şişecam, paydaşlarına yeterli düzeyde risk güvencesi sağlayabilmek için etkin risk yönetimi ve iç denetim süreçleri uygulamakta; süreçlerini ihtiyaçlara cevap verebilmek amacıyla sürekli olarak gözden geçirmekte ve iyileştirmektedir.

2019 yılı sonunda başlayıp 2020 yılının Mart ayından itibaren etkisini ülkemizde de yoğun biçimde hissettiren pandemi; uzun süredir gündemde olan risklerin bir bölümünü geri plana itmiş, katalizör etkisi göstererek ekonomik riskler başta olmak üzere birçok diğer riski de tekrar ön plana çıkarmış, bir anlamda risk sıralamasını değiştirmiştir. Global ekonomide yaşanan belirsizlikler, yoğunlaşan devletlerarası çıkar çatışmaları, artan korumacılık eğilimi, salgının biraz daha açık şekilde göz önüne serdiği küresel ölçekteki eşitsizlikler ve bunların tetiklediği güvenlik sorunları, teknolojik alanda salgının etkisiyle hızını daha da artıran gelişmeler ve iklim değişikliği dünyanın geleceğine ilişkin beklentilerin farklılaşmasına, kurulu sistemin sürdürülebilirliğinin sorgulanmasına sebebiyet vermektedir.

Anılan risklerin önemli bölümünün sigortalanamaz mahiyette oluşu, tüm dünyada risklere bakış açısını farklılaştırmakta, kurumsal bir disiplin olarak risk yönetiminin ya da diğer bir ifade ile genelde güvence fonksiyonlarının önemi ve katma değerini büyük ölçüde artırmaktadır.

Risk yönetimi ve iç denetim fonksiyonlarının faaliyetleri, operasyonel birimler ile koordinasyon içerisinde, Yönetim Kurulu'na bağlı olarak yürütülmekte; Riskin Erken Saptanması Komitesi, Denetimden Sorumlu Komite ve Kurumsal Yönetim Komitesi ile yapılan düzenli toplantıların sonuçları Yönetim Kuruluna mevzuata uygun şekilde raporlanmaktadır. Çalışmalarla, paydaşlara gereken güvencenin sağlanması, Şişecam'ın maddi ve maddi olmayan varlıklarının, kaynaklarının ve çevrenin korunması, belirsizliklerden kaynaklanan kayıpların en aza indirilmesi ve olası fırsatlardan en yüksek faydanın sağlanması hedeflenmektedir.

Şişecam'da Risk Yönetimi:

Şişecam'da risk yönetimi faaliyetleri kurumsal risk yönetimi prensipleri esas alınarak sürdürülmekte, bütünsel ve proaktif bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Şişecam, gerek küresel gelişmelerin yarattığı, giderek yükselmekte olan belirsizlikleri daha etkin yönetebilmek, gerekse keskin iç ve dış rekabet ortamında paydaşlarına sağladığı risk güvencesini sürdürmek amacıyla risk yönetimi süreçlerinin etkinliğini artırmaya odaklanmıştır.

Bu doğrultuda, kurumsal risk yönetimi anlayışı kapsamında belirlenen, önceliklendirilen ve risk iştahı doğrultusunda eylem planlarına bağlanan risklerin yönetimi için önceki yıllarda olduğu gibi Şişecam genelinde iletişim ve koordinasyon faaliyetlerine ağırlık verilmekte, teknolojik imkânlar kullanılmakta, sürecin sağlıklı izlenmesini sağlayacak olan raporlamalar da yine mevzuata uygun şekilde sürdürülmektedir.

Şişecam'da İç Denetim:

Şişecam'da sürdürülen iç denetim faaliyetlerinin amacı; uygulamalarda birlik ve beraberliğin sağlanmasına yardımcı olmak, faaliyetlerin iç ve dış mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini, gelişmesini ve düzeltici tedbirlerin zamanında alınmasını sağlamaktır. Anılan amaç doğrultusunda, Şişecam'ın Türkiye içi ve dışı kuruluşları bünyesinde süreklilik arz edecek şekilde denetim çalışmaları yapılmaktadır.

İç denetim çalışmaları Yönetim Kurulu tarafından onaylanan dönemsel denetim programları kapsamında yürütülmektedir. Denetim programları oluşturulurken risk yönetimi çalışmalarından elde edilen sonuçlardan da faydalanılmakta, diğer bir deyişle “risk odaklı denetim” uygulamaları hayata geçirilmektedir.

17. Personel ve İşçi Hareketleri, Toplu Sözleşme Uygulamaları ve Çalışanlara Sağlanan Haklar

Şişecam, çağdaş yönetim anlayışı, yasalar ve standartlar çerçevesinde teknolojik değişim ve gelişmeler doğrultusunda çalışma ortam ve koşullarını sürekli iyileştirmeyi, çalışanlarını ve ilişkide bulunduğu tüm tarafları bilgilendirmeyi hedeflemektedir.

Bu kapsamda, Grup çalışanlarına ücrete ilave olarak ikramiye, yakacak yardımı, izin harçlığı, bayram harçlığı, eğitimi teşvik, yemek, evlenme, bireysel emeklilik katkı payı, doğum, ölüm, ulaşım yardımı gibi menfaatler sağlanmaktadır. Ayrıca, mevcut yasalarda öngörülen koşulları sağlayan çalışanlara kıdem ve ihbar tazminatı ödenmektedir.

Şişecam, günümüz çalışma koşullarına uygun rekabet ve verimlilik odaklı endüstri ilişkilerinin sağlanmasını hedefleyerek Türkiye’de 4, Türkiye dışında ise 11 olmak üzere toplam 15 işçi sendikasıyla endüstri ilişkilerini yürütmektedir.

Bu dönemde yapılan toplu sözleşme uygulamaları aşağıdaki gibidir: Şirketimiz Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ile bağlı ortaklıkları Şişecam Otomotiv A.Ş. ve Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.’nin üyesi olduğu Türkiye Cam Çimento ve Toprak İşverenleri Sendikası ile Kristal-İş Sendikası arasında şirketimize ait Düzcamlar Kırklareli, Düzcamlar Mersin, Düzcamlar Bursa, Düzcamlar Ankara, Cam Ev Eşyası Kırklareli, Cam Ev Eşyası Eskişehir, Cam Ev Eşyası Denizli, Cam Ambalaj Mersin, Cam Ambalaj Yenişehir, Cam Ambalaj Eskişehir fabrikalarının ve şirketimize ait 11 numaralı Çimento Toprak ve Cam İş kolunda yer alan diğer işyerleri ile Otocamlar Lüleburgaz fabrikası, Elyaf Balıkesir fabrikasının kapsamında olduğu yeni dönem Grup Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri ve yine Şirketimiz bağlı ortaklıklarından Cami Madencilik A.Ş. Bilecik tesisi için işyeri toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 23.03.2022 tarihinde anlaşma ile sonuçlanmış ve gerekli imzalar tamamlanmıştır. Toplu iş sözleşmesi 01.01.2022 - 31.12.2023 tarihleri arasında 2 yıl süre ile yürürlükte kalacaktır.

18. Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Yönetim Kurulu üyelerine sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücretler Esas Sözleşmede belirtildiği üzere her yıl Genel Kurul’ca saptanmaktadır. Şirket’in 28 Mart 2022 tarihinde yapılan 2021 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısında, yönetim kurulu üyelerine ödenecek aylık ücretler belirlenerek kamuya açıklanmıştır. Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş ve Şirket’in kurumsal internet sitesinde de yayınlanmıştır.

Şirket Genel Müdürü, genel müdür yardımcıları ve diğer üst düzey yöneticilerine ciro, karlılık ya da diğer temel göstergelere doğrudan endeksli, teknik anlamda prim olarak mütalaa edilebilecek herhangi bir ödeme yapılmamaktadır. Şirket Genel Müdürü, genel müdür yardımcıları ve diğer üst düzey yöneticilerine maaş, ikramiye, sosyal yardım gibi nakdi ödemelerin yanı sıra, Yönetim Kurulumuz tarafından Şirket’in faaliyet hacmi, Şirket faaliyetinin niteliği ve risklilik düzeyi, sevk ve idare edilen yapının büyüklüğü ve faaliyet gösterilen sektör gibi kriterler dikkate alınarak belirlenen ve enflasyon, genel ücret ve Şirket karlılık artışları gibi göstergeler göz önünde bulundurulmak suretiyle, duruma göre artırılarak veya artırılmaksızın yılda bir defaya mahsus olmak üzere, jestiyon ikramiyesi adı altında bir ödeme de yapılmaktadır. Ayrıca, Şirket üst düzey yöneticilerine gayri nakdi olarak da makam aracı tahsis edilmektedir. Bu kapsamda, yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey

yöneticilerine ücret politikası çerçevesinde yapılan ödemeler toplamı, finansal tablo dipnotlarımızda kamuya açıklanmaktadır.

Yönetim kurulu üyelerine ve yöneticilere borç ve kredi verilmemekte, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırılmamakta veya lehine kefalet gibi teminatlar verilmemektedir.

19. Diğer Hususlar

Dönem içerisinde ilişkili taraflarla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin açıklamalar, aynı tarihte kamuya açıklanan finansal tabloların 28 numaralı dipnotunda detaylı olarak sunulmuştur.